

SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW Z HISTORII SZTUKI

Opracowała: Marzanna Polkowska

I.

Ocenianiu w szkole artystycznej realizującej kształcenie artystyczne i kształcenie ogólne podlegają:

- 1) osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych ogólnokształcących;
 - 2) osiągnięcia edukacyjne ucznia w zakresie zajęć edukacyjnych artystycznych;
 - 3) zachowanie ucznia.
2. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do:
- 1) efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole artystycznej programów nauczania;
 - 2) w przypadku szkoły artystycznej realizującej kształcenie ogólne – także wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole artystycznej programów nauczania.

II.

Ocenianiu na zajęciach historii sztuki podlegają:

- zakres opanowanych wiadomości i umiejętności;
- stopień zrozumienia nauczanego materiału programowego;
- umiejętność zastosowania posiadanej wiedzy w sytuacjach typowych i nietypowych, wymagających twórczego podejścia do problemu;
- stopień zrozumienia i gotowości do samodzielnego poszerzania wiedzy;
- umiejętność prezentowania i przekazywania posiadanej wiedzy i umiejętności;
- zaangażowanie w proces dydaktyczny, systematyczność pracy w danym semestrze bądź roku szkolnym, wysiłek włożony w osiągnięcia prezentowanego poziomu wiadomości i umiejętności.

III.

Obowiązuje sześciostopniowa skala ocen poszerzona o znaki „+” lub „-”

- stopień niedostateczny
- stopień dopuszczający

- stopień dostateczny
- stopień dobry
- stopień bardzo
- stopień celujący

IV.

Kategorie sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów:

- **sprawdzian** (praca kontrolna, praca klasowa) – obejmuje większe partie materiału, a wynik sprawdzianu ma bardzo duży wpływ na ocenę semestralną; sprawdziany są zapowiadane;
- **slajdówka** – sprawdzian znajomości dzieł sztuki z wybranej partii materiału;
- **kartkówka** – krótki sprawdzian wiadomości obejmujący materiał trzech ostatnich godzin lekcyjnych (lub czterech w przypadku blokowego rozkładu zajęć), ewentualnie wybranej partii materiału wyznaczonej uprzednio przez nauczyciela; może dotyczyć umiejętności dokonywania analizy dzieła na konkretnym materiale ilustracyjnym; ma mniejszy niż praca klasowa wpływ na ocenę semestralną; zazwyczaj nie jest zapowiadany przez nauczyciela;
- **odpowiedź ustna** – obejmuje materiał nie przekraczający trzech ostatnich lekcji (czterech w przypadku blokowego rozkładu zajęć) lub inny, wyznaczony uprzednio przez nauczyciela;
- **referat zaprezentowany w formie pisemnej lub wygłoszony na zajęciach** – jest formą oceny dodatkowej, świadczy o zaangażowaniu ucznia i jego chęci poszerzania wiedzy;
- **praca dodatkowa** – świadczy o zaangażowaniu, pracowitości ucznia i rzetelnym podchodzeniu do lekcji; jest formą pomocną dla uczniów chcących otrzymać wyższą ocenę semestralną.

W przypadku **nauczania zdalnego** możliwość przeprowadzenia pisemnych sprawdzianów i kartkówek jest ograniczona. W tej sytuacji szczególny nacisk w trakcie oceniania zostaje położony na **zaangażowanie ucznia** w proces nauczania on-line:

- aktywność na zajęciach,
- systematyczność, wysoką frekwencję,
- współpracę z grupą i nauczycielem,
- systematyczne i terminowe wykonywanie zadanych prac.

Sprawdziany mogą być zastąpione indywidualnymi spotkaniami w przestrzeni on-line: odpytywaniem ustnym, rozmową.

O szczegółowych zasadach pracy i oceniania uczniowie zostaną poinformowani w momencie wdrożenia nauczania zdalnego.

V.

Uczniowie przygotowujący się do sprawdzianu zostają zapoznani przez nauczyciela z **zakresem wiadomości i umiejętności**.

1.

W **opisowych formach sprawdzania wiadomości** uczniów otrzymuje ocenę dokładnie uzależnioną od stopnia opanowanych wiadomości i umiejętności, które to kryteria poznaje w trakcie realizacji programu, a przypomniane są mu przed pracą klasową.

2.

Przy ustalaniu oceny z prac kontrolnych testowych i tzw. slajdówek stosuje się następującą zasadę procentową:

100% - 96% - **celujący**
 95% - 90% - **bardzo dobry**
 89% - 70% - **dobry**
 69% - 50% - **dostateczny**
 49% - 30% - **dopuszczający**
 29% - 0% - **niedostateczny**

VI.

Uczniowie mają obowiązek systematycznie przygotowywać się do zajęć. W sytuacjach wyjątkowych przysługuje im prawo zgłaszania **tzw. „nieprzygotowań”** – dwóch w przeciągu jednego semestru (w klasie pierwszej może to być jedno, o ile nauczyciel postanowi inaczej; liczba nieprzygotowań powinna być uzależniona od tygodniowej ilości godzin przedmiotu). Nie ma możliwości przenoszenia niewykorzystanego „nieprzygotowania” na drugi semestr. W sytuacjach wyjątkowych, kiedy uczeń nie uzyskał wymaganego minimum liczby ocen cząstkowych (np. z powodu częstego opuszczania zajęć, nieobecności na pracach kontrolnych itp.) na dwa tygodnie przed wystawieniem oceny semestralnej traci prawo wykorzystywania „nieprzygotowania” – nauczyciel musi mieć podstawę do wystawienia oceny końcowej (powinien mieć np. możliwość przeprowadzenia odpowiedzi ustnej).

Przez „nieprzygotowanie” rozumie się:

- nieznajomość materiału trzech ostatnich lekcji (czterech w przypadku blokowego rozkładu zajęć) lub innego, wyznaczonego wcześniej przez nauczyciela;
- brak znajomości materiału zadanego do przeczytania z podręcznika lub innego źródła (np. jako formy wprowadzenia do nowego działu, tematu, zagadnienia itp.)

„Nieprzygotowania” powinny być nauczycielowi zgłaszane przed rozpoczęciem lekcji bądź w trakcie sprawdzania listy obecności.

Zgłaszanie „nieprzygotowań” nie jest uwzględniane w przypadku zapowiedzianych: sprawdzianów, tzw. slajdówek i obszerniejszych kartkówek.

VII.

Uczniowie biorący udział w dniu poprzednim w zorganizowanych szkolnych imprezach artystycznych, zawodach sportowych lub wycieczkach mają prawo do zwolnienia z odpowiedzi ustnych i prac pisemnych z wyjątkiem zapowiedzianych wcześniej sprawdzianów, tzw. slajdówek i większych kartkówek.

VIII.

Wszystkie sprawdziany są obowiązkowe.

Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną uzyskaną na sprawdzianie lub zaliczyć sprawdzian niepisany w pierwszym terminie w przeciągu dwóch tygodni od daty, w której się odbył. Jeśli w tym czasie jest chory, zalicza zaległą pracę w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Jeżeli uczeń nie przystąpi do zaliczenia sprawdzianu, nieobecność jest równa ocenie niedostatecznej. Formę zaliczenia nieobecności na pracy pisemnej wybiera nauczyciel przedmiotu.

Punktu tego nie stosuje się w sytuacjach, kiedy uczeń objęty jest programem naprawczym.

Udowodniona ucieczka z pracy kontrolnej skutkuje oceną niedostateczną bez możliwości poprawy.

W przypadku nieobecności na kartkówce ze znajomości dzieł, tzw. **slajdówce** obowiązują zasady zaliczania jak wyżej. Mogą się jednak zmienić w związku z problemami technicznymi (sprzętowymi) – o czym nauczyciel poinformuje w stosownym momencie.

Za każdą próbę **ściągnięcia** w trakcie pisania pracy klasowej (czy też konsultowania się z innymi piszącymi) uczeń otrzyma ocenę niedostateczną. Nauczyciel nie wnika, czy uczeń zdążył ściągnąć; odkrycie źródła pomocy jest dowodem braku samodzielnej pracy i próby oszukania prowadzącego zajęcia. Oceny nie można poprawić.

Uczeń ma prawo poprawić każdą wysokość oceny z pracy klasowej i większej, zapowiedzianej kartkówki oraz slajdówki, lecz nie dotyczy to krótkich kartkówek niezapowiedzianych oraz pozostałych, wybranych form sprawdzania wiedzy (w tym odpowiedzi ustnej). Uczeń może poprawić ocenę w przeciągu dwóch tygodni od momentu otrzymania sprawdzonej pracy. W wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach termin można wydłużyć.

Poprawiona ocena widnieje w dzienniku lekcyjnym przy poprzedniej. Przy ustalaniu oceny końcowej nauczyciel bierze pod uwagę wypadkową obu ocen. Uczeń nie może żądać, aby nauczyciel brał pod uwagę wyłącznie ocenę uzyskaną na poprawie, tzn. wyższą.

IX.

Wszystkie **prace dodatkowe** przedstawione w postaci kserokopii prac innych uczniów lub tekstu i rysunków zaczerpniętych z publikacji - traktowane są jako niewykonane i łamiące prawo autora, naruszające zasady uczciwości. Należy się liczyć z konsekwencjami czynu.

X.

Ze względu na wymóg systematycznego oceniania, uczeń nie może domagać się przed końcem semestru poprawiania większej partii materiału. Oceny semestralne i końcoworoczne wystawiane są na podstawie ocen cząstkowych odnotowanych w dzienniku lekcyjnym. **Najważniejsze są oceny z prac klasowych, slajdówek i większych zapowiedzianych kartkówek.** Uczeń nie może się domagać wystawienia oceny pozytywnej bez zaliczenia wymaganych sprawdzianów, na podstawie ocen uzyskanych po napisaniu kartkówek z niewielkiej partii materiału.

XI.

Ocena końcoworoczna uwzględnia wiadomości i umiejętności ucznia z pierwszego semestru, ale nie musi być ścisłą średnią arytmetyczną ocen z całego roku. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej z pierwszego semestru uczeń zobowiązany jest do jej poprawienia do końca marca (w przypadku klas maturalnych do połowy miesiąca), w przeciwnym razie ocena końcoworoczna (uwzględniająca semestralną) zostaje obniżona.

Jeżeli uczeń nie podejmie próby poprawy oceny niedostatecznej z pierwszego semestru, to zakłada się, że z semestru drugiego powinien otrzymać ocenę minimum dostateczną. Nauczyciel może jednak przesunąć tę granicę i podejść indywidualnie do każdego przypadku, biorąc pod uwagę m.in. zaangażowanie ucznia i wyraźny progres bądź regres w stosunku do semestru wcześniejszego. Podobnie może postąpić w przypadku niepełnej (częściowej) poprawy zaleconego materiału z semestru pierwszego.

W przypadku całorocznego egzaminu poprawkowego uczeń pod koniec zajęć edukacyjnych otrzymuje wykaz zagadnień koniecznych do zaliczenia roku. Egzamin składa się z części pisemnej pod postacią testu, gdzie zawarte są zagadnienia na poziomie podstawowym, a zasady oceniania dostosowane są do wymogów typowych dla oceny dopuszczającej. Aby uzyskać wynik pozytywny, należy otrzymać minimum 50% punktów. W przypadku niższej noty komisja przewiduje dodatkową rozmowę z uczniem w celu podniesienia wyniku końcowego.

XII.

Warunki i tryb otrzymania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych:

1. Uczeń zgłasza na piśmie w ciągu 7 dni od wystawienia oceny proponowanej chęć podwyższenia oceny.
2. Nauczyciel ustala termin, w którym uczeń przystąpi do sprawdzianu umiejętności i wiadomości z określonych wymagań edukacyjnych.

XIII.

W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi istnieje możliwość zastosowania następujących dostosowań:

Przyczyna trudności	Dostosowania
dysleksja	1. Unikanie odpytywania z wiedzy na forum. 2. Ograniczenie zakresu treści lektur i dłuższych tekstów do najważniejszych fragmentów . 3. Kontrolowanie stopnia zrozumienia treści poleceń, szczególnie na sprawdzianach. 4. Zmniejszanie ilości zadań lub wydłużanie czasu pracy. 5. Umożliwienie pisania sprawdzianu w bibliotece pod opieką innego pedagoga.

	6. Dzielenie materiału na partie. 7. Zapewnienie miejsca w ławce blisko nauczyciela. 8. Formułowanie prostych poleceń, unikanie poleceń złożonych. 9. Stosowanie metod polisensorycznych. 10. Wzmacnianie samooceny przez dostrzeganie wszelkich sukcesów niezależnie od ocen szkolnych.
dysgrafia	1. Ocenianie przede wszystkim treści, a nie estetyki zapisu. 2. Sprawdzanie wiedzy ustnie. 3. Umożliwienie korzystania z tabletu. 4. Wzmacnianie samooceny przez dostrzeganie wszelkich sukcesów niezależnie od ocen szkolnych.
dysortografia	1. Uwzględnianie przy ocenianiu znajomości zasad pisowni a nie poprawności zapisu. 2. Ocenianie przede wszystkim treści merytorycznej a nie poprawności zapisu. 3. Umożliwienie korzystania ze słownika ortograficznego na sprawdzanie. 4. Wzmacnianie samooceny przez dostrzeganie wszelkich sukcesów niezależnie od ocen szkolnych.
dyskalkulia	1. Ocenianie przede wszystkim toku rozumowania, a nie technicznej strony liczenia. 2. Nauczanie polisensoryczne. 3. Łączenie wiedzy w logiczną całość, dzielenie na części. 4. Unikanie oceniania metody dojścia do wyniku. 5. Zachęcanie do "głośnego myślenia". 6. Zmniejszenie ilości zadań na sprawdzianie. 7. Wzmacnianie samooceny przez dostrzeganie wszelkich sukcesów niezależnie od ocen szkolnych.
zaburzenia koncentracji uwagi	1. Przywoływanie łagodnie uwagi. 2. Umożliwianie robienie notatek z lekcji w formie zdjęć. 3. Robienie częstych podsumowań, stosowanie tabel, wykresów itp. 4. Wyraźne wskazywanie treści najważniejszych. 5. Ograniczanie bodźców rozpraszających uwagę. 6. Dzielenie materiału na mniejsze partie, urozmaicenie przekazu. 7. Wzmacnianie samooceny przez dostrzeganie wszelkich sukcesów niezależnie od ocen szkolnych.
zaburzenia depresyjne (stwierdzone i leczone)	1. Okazywanie szacunku, zrozumienia. 2. Umożliwienie indywidualnych terminów i zakresów treści do zaliczeń materiału, ograniczanie wymaganych treści do najbardziej podstawowych. 3. Docenianie wszelkich postępów i przejawów większej aktywności. 4. Unikanie dodatkowych obciążeń. 5. Unikanie "karania za objawy", np. słabszą koncentrację uwagi, kłopoty w pamięć. 6. Wzmacnianie samooceny przez dostrzeganie wszelkich sukcesów niezależnie od ocen szkolnych.
sytuacja kryzysowa	1. Czasowe dostosowania formułowane wspólnie z zespołem nauczycieli i psychologa/pedagoga (m.in. czas, zakres treści i tryb zaliczeń materiału).
zaburzenia lękowe	1. Dbanie o dobrą przyjazną i bezpieczną atmosferę w klasie. 2. Stosowanie jasnych zasad, zwyczajów, formułowanie wyraźne oczekiwań.

	- Unikanie wzmacniania zachowań unikowych, a zamiast tego stopniowanie subiektywnej trudności zadań. - Zauważanie zachowań innych niż unikowe. - Redukowanie poczucia zagrożenia przy przedstawianiu wymagań i zadań przez odpowiedni język. - Wzmacnianie samooceny przez dostrzeganie wszelkich sukcesów niezależnie od ocen szkolnych. - W razie ataku lęku pomaganie w udaniu się w bezpieczne miejsce, pod opiekę psychologa/pedagoga w celu możliwie szybkiego powrotu na lekcję lub zapewnienia innej pomocy.
nadpobudliwość psychoruchowa	- Serdeczne korygowanie zachowania i błędów z nieuwagi. - Przywoływanie uwagi na lekcji prostymi komunikatami. - Naprowadzanie przy wypowiedziach do głównego wątku, dopytywanie o wnioski, korygowanie struktury wypowiedzi. - Wzmacnianie samooceny przez dostrzeganie wszelkich sukcesów niezależnie od ocen szkolnych.
spektrum autyzmu (dawniej zespół Apsergera)	- Dostosowania formułowane indywidualnie w IPET. - Przeciążenie sensoryczne: być uważnym na objawy przeciążenia zmysłowego oraz kontaktami społecznymi - umożliwiać odseparowanie się, wyciszenie, odpoczynek, uwzględniać inne stosowane przez ucznia sposoby samoregulacji (zwijanie się w kłębek, słuchanie muzyki) oraz umożliwiać powrót do pracy na lekcji, w grupie. - Trudności społeczne: dbać o pozycję ucznia w klasie, nie narzucać sposobu pracy (indywidualna czy grupowa). - Trudności komunikacyjne: uwzględniać ewentualny nietypowy sposób wypowiadania się, nietypowe zachowania, formułować proste zrozumiałe polecenia. - Uwzględnianie specjalne zainteresowania i umiejętności ucznia. - Sprawdzanie wiedzy: w razie potrzeby umożliwić zaliczanie materiału poza grupą klasową. - Wzmacnianie samooceny przez dostrzeganie wszelkich sukcesów niezależnie od ocen szkolnych.
wcześniejsze kształcenie za granicą	- Monitorowanie sprawności porozumiewania się językiem polskim. - Stosowanie prostego języka. - Umożliwienie zaliczenia materiału ustnie/pisemnie w zależności od znajomości języka. - Wyjaśnianie zasad i zwyczajów. - Umożliwianie korzystania z translatora, słowników. - Ocenianie przede wszystkim strony merytorycznej wypowiedzi pisemnych i ustnych. - Wzmacnianie samooceny przez dostrzeganie wszelkich sukcesów niezależnie od ocen szkolnych.